PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2023/162

(2023. gada 23. janvāris)

par Eiropas Savienības misiju Armēnijā (*EUMA*)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 42. panta 4. punktu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) 2022. gada 6. oktobrī Eiropas politiskās kopienas sanāksmē, kas notika Prāgā, Armēnijas Republika un Azerbaidžānas Republika apstiprināja savu apņemšanos ievērot Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus un Deklarāciju, par kuru vienošanās tika panākta Almati 1991. gada 21. decembrī un kurā abas valstis atzīst viena otras teritoriālo integritāti un suverenitāti.

(2) Vēstulē, ko saņēmis Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis"), Armēnijas Republikas ārlietu ministrs aicināja Savienību saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP) Armēnijā izvietot civilu misiju.

(3) Padome 2023. gada 19. janvārī apstiprināja krīzes pārvarēšanas koncepciju iespējamai civilai KDAP misijai Armēnijā. Tāpēc būtu jāizveido šī misija.

(4) Politikas un drošības komitejai (PDK) Padomes un Augstā pārstāvja uzdevumā būtu jāveic KDAP misijas Armēnijā politiskā kontrole, jānodrošina tās stratēģiskā vadība un jāpieņem attiecīgi lēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 38. panta trešo daļu.

(5) Ir jārisina sarunas un jānoslēdz starptautiski nolīgumi par Savienības vadīto vienību un personāla statusu un par trešo valstu dalību misijā.

(6) Misijas darbība notiks apstākļos, kas var pasliktināties un varētu kavēt Līguma 21. pantā izklāstīto Savienības ārējās darbības mērķu sasniegšanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Misija

1. Ar šo Savienība izveido civilu Eiropas Savienības misiju Armēnijā (*EUMA*) saskaņā ar KDAP.

2. *EUMA* ir daļa no ieguldījuma, ko Savienība kā objektīvs un uzticams aktors sniedz, drošas un stabilas vides radīšanā konfliktu skartajās Armēnijas teritorijās, kurās – uzlabojot cilvēku drošību un normalizējot Armēnijas un Azerbaidžānas attiecības uz vietas – varēs turpināt virzību uz iespējamu miera nolīgumu.

2. pants

Pilnvaras

1. *EUMA* stratēģiskais mērķis ir palīdzēt samazināt incidentu skaitu konfliktu skartajos un pierobežu apgabalos Armēnijā, samazināt riska līmeni iedzīvotājiem, kas dzīvo šādās teritorijās, un tādējādi veicināt Armēnijas un Azerbaidžānas attiecību normalizāciju uz vietas.

2. Šajā nolūkā misija, saglabājot uzticēšanos tai kā objektīvam aktoram, sekmē uzticības veicināšanu starp Armēniju un Azerbaidžānu, proti:

a) ar ikdienas patrulēšanu veic novērošanu un ziņo par situāciju uz vietas un par jebkādiem ar konfliktiem saistītiem incidentiem, lai nodrošinātu padziļinātu izpratni par drošības situāciju;

b) veicina cilvēku drošību konfliktu skartajās teritorijās, *inter alia*, ar *ad hoc* patrulēšanu vācot informāciju un ziņojot par situācijām, kad konflikta tiešu vai netiešu seku dēļ ir apdraudētas dzīvības un cilvēka pamattiesības;

c) pamatojoties uz savām darbībām saskaņā ar a) un b) apakšpunktu un izmantojot savu pastāvīgo un redzamo klātbūtni uz vietas, sekmē uzticības veicināšanu starp Armēnijas un Azerbaidžānas iedzīvotājiem un, ja iespējams, starp minēto valstu iestādēm, lai atbalstītu mieru un stabilitāti reģionā.

3. Misijas stratēģiskajā un operatīvajā plānošanā, darbībās un ziņojumos tiek pilnībā integrētas un proaktīvi iekļautas starptautiskās humanitārās tiesības, cilvēktiesības un dzimumu līdztiesības princips, civiliedzīvotāju aizsardzība un programmas, kas izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas (ANO DPR) 1325 (2000) par sievietēm, mieru un drošību, ANO DPR 2250 (2015) par jaunatni, mieru un drošību un ANO DPR 1612 (2005) par bērniem un bruņotiem konfliktiem.

3. pants

Komandķēde un struktūra

1. Misijai kā krīzes pārvarēšanas operācijai ir vienota komandķēde.

2. Misijas štābs ir Armēnijā.

3. Misijas struktūru nosaka saskaņā ar tās plānošanas dokumentiem.

4. pants

Civilās operācijas komandieris

1. Misijas civilās operācijas komandieris ir Civilās plānošanas un īstenošanas centra (CPĪC) rīkotājdirektors. CPĪC ir civilās operācijas komandiera rīcībā, lai plānotu un īstenotu misiju.

2. Civilās operācijas komandieris PDK politiskā uzraudzībā un saskaņā ar tās stratēģiskajām norādēm un Augstā pārstāvja vispārējā pakļautībā īsteno misijas vadību un kontroli stratēģiskā līmenī.

3. Civilās operācijas komandieris nodrošina, lai tiktu pienācīgi un efektīvi īstenoti Padomes un PDK lēmumi attiecībā uz operāciju norisi, tostarp vajadzības gadījumā dodot stratēģiska līmeņa norādījumus misijas vadītājam un sniedzot viņam konsultācijas un tehnisku atbalstu.

4. Civilās operācijas komandieris ar Augstā pārstāvja starpniecību sniedz ziņojumus Padomei.

5. Viss norīkotais personāls attiecīgi paliek pilnīgā norīkotājas valsts iestāžu pakļautībā saskaņā ar valsts noteikumiem, attiecīgās Savienības iestādes pakļautībā vai Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) pakļautībā. Minētās iestādes nodod sava personāla darbības kontroli civilās operācijas komandierim.

6. Civilās operācijas komandieris nes vispārēju atbildību, lai tiktu nodrošināta pienācīga Savienības rūpības pienākuma izpilde.

7. Civilās operācijas komandieris, ES delegāciju Armēnijā un Azerbaidžānā vadītāji un Eiropas Savienības īpašais pārstāvis Dienvidkaukāzā un saistībā ar krīzi Gruzijā ("ESĪP") vajadzības gadījumā savstarpēji apspriežas.

5. pants

Misijas vadītājs

1. Misijas vadītājs operācijas vietā uzņemas atbildību par misiju un īsteno tās vadību un kontroli. Misijas vadītājs atrodas civilās operācijas komandiera tiešā pakļautībā un darbojas saskaņā ar viņa dotajiem norādījumiem.

2. Misijas vadītājs savas atbildības jomā pārstāv misiju.

3. Misijas vadītājs ir atbildīgs par misijas administratīvajiem un apgādes jautājumiem, tostarp par misijas rīcībā nodotiem aktīviem, resursiem un informāciju. Misijas vadītājs, uzņemoties vispārēju atbildību, pārvaldības uzdevumus personāla un finanšu lietās var deleģēt misijas personāla locekļiem.

4. Misijas vadītājs ir atbildīgs par misijas personāla disciplināro kontroli. Norīkotā personāla disciplināro uzraudzību attiecīgi īsteno norīkotājas valsts iestādes saskaņā ar valsts noteikumiem, attiecīgā Savienības iestāde vai EĀDD.

5. Misijas vadītājs nodrošina atbilstīgu misijas atpazīstamību.

6. pants

Personāls

1. Misiju galvenokārt veido personāls, ko norīko dalībvalstis, Savienības iestādes vai EĀDD. Katra dalībvalsts, katra Savienības iestāde un EĀDD sedz ar savu norīkoto personālu saistītās izmaksas, tostarp ceļa izdevumus uz dislokācijas vietu un no tās, algas, medicīniskās aprūpes izdevumus un pabalstus, izņemot attiecīgās dienasnaudas.

2. Attiecīgi dalībvalsts, Savienības iestāde vai EĀDD atbild par to prasību izskatīšanu, kas saistītas ar norīkojumu un ko iesniedz norīkotā personāla loceklis vai kas iesniegtas par viņu, kā arī par lietas ierosināšanu pret šādām personām.

3. Ja dalībvalstu norīkotais personāls nevar nodrošināt vajadzīgās funkcijas, misija uz līguma pamata var pieņemt darbā starptautisku un vietēju personālu. Izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos, ja no dalībvalstīm nav pieteikušies kvalificēti kandidāti, attiecīgā gadījumā uz līguma pamata var pieņemt darbā to trešo valstu valstspiederīgos, kas piedalās misijā.

4. Starptautiskā un vietējā personāla nodarbināšanas kārtību un tiesības un pienākumus nosaka līgumos starp misiju un attiecīgajiem personāla locekļiem.

7. pants

Misijas un tās personāla statuss

Misijas un tās personāla statusu, tostarp attiecīgā gadījumā privilēģijas, imunitāti un citas garantijas, kas vajadzīgas misijas izpildei un sekmīgai darbībai, paredz nolīgumā, ko slēdz, ievērojot LES 37. pantu un saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. pantā noteikto procedūru.

8. pants

Politiskā kontrole un stratēģiskā vadība

1. Padomes un Augstā pārstāvja pārraudzībā PDK veic misijas politisko kontroli un stratēģisko vadību. Ar šo Padome pilnvaro PDK šim nolūkam pieņemt attiecīgus lēmumus saskaņā ar LES 38. panta trešo daļu. Šis pilnvarojums ietver pilnvaras pēc Augstā pārstāvja priekšlikuma iecelt amatā misijas vadītāju un grozīt operācijas plānu (*OPLAN*). Padome saglabā tiesības pieņemt lēmumus par misijas mērķiem un tās izbeigšanu. PDK lēmumus par misijas vadītāja iecelšanu amatā publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. PDK regulāri sniedz ziņojumus Padomei.

3. PDK regulāri un pēc vajadzības no civilās operācijas komandiera un misijas vadītāja saņem ziņojumus par jautājumiem, kas ietilpst viņu kompetences jomās.

9. pants

Trešo valstu dalība

1. Neskarot Savienības lēmumu pieņemšanas autonomiju un tās vienoto iestāžu sistēmu, var uzaicināt trešās valstis piedalīties misijā, ja tās sedz ar savu norīkoto personālu saistītās izmaksas, tostarp algas, visu risku apdrošināšanu, dienasnaudu un ceļa izdevumus uz Armēniju un no tās, un vajadzības gadījumā piedalās misijas darbības izmaksu segšanā.

2. Tām trešām valstīm, kas sniedz ieguldījumu misijā, ir tādas pašas tiesības un pienākumi attiecībā uz misijas ikdienas vadību kā dalībvalstīm.

3. Ar šo Padome pilnvaro PDK pieņemt attiecīgus lēmumus par piedāvāto ieguldījumu pieņemšanu un izveidot Ieguldītāju komiteju.

4. Sīki izstrādātus noteikumus par trešo valstu dalību paredz saskaņā ar LES 37. pantu noslēgtos nolīgumos un vajadzības gadījumā – papildu tehniskos noteikumos. Ja Savienība un kāda trešā valsts noslēdz vai ir noslēgušas nolīgumu, ar kuru izveido satvaru minētās trešās valsts dalībai Savienības krīzes pārvarēšanas operācijās, minētā nolīguma noteikumus piemēro saistībā ar misiju.

10. pants

Drošība

1. Civilās operācijas komandieris vada drošības pasākumu plānošanu, ko veic misijas vadītājs, un nodrošina, lai misija tos pareizi un efektīvi īstenotu saskaņā ar 4. pantu.

2. Misijas vadītājs ir atbildīgs par misijas drošību un par misijai piemērojamo minimālo drošības prasību ievērošanas nodrošināšanu saskaņā ar Savienības politiku par tā personāla drošību, ko izvieto ārpus Savienības, lai veiktu operācijas saskaņā ar LES V sadaļu un to papildinošiem instrumentiem.

3. Misijas vadītājam palīdz misijas drošības amatpersona, kas ir pakļauta misijas vadītājam un uztur ciešas darba attiecības arī ar EĀDD.

4. Pirms pienākumu izpildes sākšanas misijas personāls saskaņā ar *OPLAN* piedalās obligātās drošības apmācības. Tāpat personālam darbības vietā regulāri nodrošina prasmes nostiprinošas mācības, ko organizē misijas drošības amatpersona.

5. Misijas vadītājs nodrošina ES klasificētas informācijas aizsardzību saskaņā ar Padomes Lēmumu 2013/488/ES ([1]).

11. pants

Informācijas analīzes un sakaru centrs

Misijas vajadzībām tiek aktivizēts Informācijas analīzes un sakaru centrs.

12. pants

Juridiskā kārtība

Misijai ir tiesības veikt pakalpojumu un piegāžu iepirkumus, slēgt līgumus un administratīvas vienošanās, nodarbināt personālu, turēt bankas kontus, iegādāties un atsavināt aktīvus un izpildīt savas saistības, un būt par pusi tiesas procesos, ja tas vajadzīgs, lai īstenotu šo lēmumu.

13. pants

Finansiālā kārtība

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta, lai četrus mēnešus pēc šā lēmuma stāšanās spēkā segtu ar misiju saistītus izdevumus, ir 8 103 590,82 EUR. Par finanšu atsauces summu jebkuram turpmākam laikposmam lēmumu pieņem Padome.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam. Fizisku un juridisku personu dalība procedūrās, ar ko misijai piešķir iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības, ir bez ierobežojumiem. Turklāt misijas iegādātajām precēm netiek piemēroti izcelsmes noteikumi. Pēc tam, kad Komisija to apstiprina, misija var noslēgt tehniskus nolīgumus ar dalībvalstīm, uzņēmējvalsti, iesaistītām trešām valstīm un citiem starptautiskiem aktoriem par iekārtu, pakalpojumu un telpu nodrošināšanu misijas vajadzībām.

3. Misija ir atbildīga par sava budžeta izpildi. Šajā nolūkā misija paraksta vienošanos ar Komisiju. Finansiālā kārtība respektē 3., 4. un 5. pantā paredzēto komandķēdi un misijas operatīvās vajadzības.

4. Misija ir Komisijas pārraudzībā un tai ziņo par pilnīgi visiem finanšu pasākumiem, kas veikti saistībā ar to vienošanos.

5. Ar misiju saistītie izdevumi ir atļauti no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

14. pants

Uzticības veicināšanas mehānisms

1. Misijai ir Uzticības veidošanas mehānisms, lai identificētu un īstenotu projektus, ar ko atbalsta tās uzdevumu saskaņā ar 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

2. Šī projektu vienība attiecīgā gadījumā veic sekmējošas darbības un sniedz konsultācijas par projektiem, ko dalībvalstis un trešās valstis īsteno atbilstīgi savai atbildībai jomās, kuras ir saistītas ar misiju, un tās mērķu atbalstam.

([1]) Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp.).

3. Misija ir pilnvarota vērsties pie dalībvalstīm vai trešām valstīm pēc finanšu ieguldījuma, lai īstenotu projektus, par kuriem ir apzināts, ka tie konsekventi papildina misijas citas darbības, ja projekts ir:

a) paredzēts ar šo lēmumu saistītajā finanšu pārskatā; vai

b) pilnvaru termiņa laikā ir iekļauts ar grozījumu finanšu pārskatā, ko pieprasījis misijas vadītājs.

4. Misija ar minētajām valstīm noslēdz vienošanos, kurā jo īpaši nosaka konkrētās procedūras, saskaņā ar kurām izskata trešo personu sūdzības par kaitējumu, kuru radījušas misijas darbības vai bezdarbība saistībā ar minēto valstu piešķirto līdzekļu izmantošanu. Ieguldījumu sniedzošās valstis nekādā gadījumā nevar no Savienības vai Augstā pārstāvja prasīt atbildību par misijas darbībām vai bezdarbību saistībā ar minēto valstu piešķirto līdzekļu izmantošanu.

5. PDK apstiprina finansiālā ieguldījuma, ko projektu vienībai sniedz trešās valstis, akceptēšanu.

15. pants

Savienības reakcijas un koordinācijas saskaņotība

1. Augstais pārstāvis nodrošina šā lēmuma īstenošanas saskaņotību ar Savienības ārējo darbību kopumā, tostarp ar Savienības palīdzības programmām.

2. Neskarot komandķēdi, misijas vadītājs darbojas ciešā koordinācijā ar Savienības delegāciju Armēnijā un ESĪP, lai nodrošinātu Savienības darbības saskaņotību Armēnijā; jo īpaši misijas vadītājs saņem politiskas norādes no Savienības delegācijas Armēnijā vadītāja par attiecībām ar Armēnijas iestādēm un no ESĪP par attiecībām starp Armēniju un Azerbaidžānu.

3. Turklāt, neskarot komandķēdi, misijas vadītājs informē delegācijas Azerbaidžānā vadītāju par misijas darbībām un apspriežas ar viņu par jautājumiem, kas attiecas uz Azerbaidžānu.

4. Misijas vadītājs attiecīgā gadījumā koordinē darbības ar citiem starptautiskiem aktoriem.

16. pants

Informācijas izpaušana

1. Augstais pārstāvis ir pilnvarots attiecīgos gadījumos un atbilstoši misijas vajadzībām ar šo lēmumu saistītām trešām valstīm saskaņā ar Lēmumu 2013/488/ES nodot misijas vajadzībām sagatavotu ES klasificēto informāciju ar klasifikācijas pakāpi līdz "CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL".

2. Konkrētu un steidzamu operatīvu vajadzību gadījumā Augstais pārstāvis ir arī pilnvarots saskaņā ar Lēmumu 2013/488/ES nodot uzņēmējvalstij misijas vajadzībām sagatavotu ES klasificēto informāciju ar klasifikācijas pakāpi līdz "RESTREINT UE/EU RESTRICTED". Šajā nolūkā sagatavo vienošanos starp Augsto pārstāvi un kompetentajām uzņēmējvalsts iestādēm.

3. Augstais pārstāvis ir pilnvarots nodot ar šo lēmumu saistītām trešām valstīm ES neklasificētos dokumentus, kuri saistīti ar Padomes apspriedēm attiecībā uz misiju un uz kuriem saskaņā ar Padomes reglamenta 6. panta 1. punktu ([2]) attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu.

([2]) Padomes Lēmums 2009/937/ES (2009. gada 1. decembris), ar ko pieņem Padomes reglamentu (OV L 325, 11.12.2009., 35. lpp.).

4. Saskaņā ar Lēmuma 2013/488/ES VI pielikuma VII iedaļu 1.–3. punktā minētās pilnvaras, kā arī pilnvaras noslēgt 2. punktā minēto vienošanos Augstais pārstāvis var deleģēt savā pakļautībā esošām personām, civilās operācijas komandierim un misijas vadītājam.

17. pants

Misijas sākšana

1. Misiju sāk ar Padomes lēmumu dienā, ko iesaka misijas civilās operācijas komandieris, tiklīdz ir sasniegtas misijas sākotnējās operatīvās spējas.

2. Misijas pamatgrupa veic nepieciešamos sagatavošanās pasākumus, lai misija varētu sasniegt savas sākotnējās operatīvās spējas.

18. pants

Stāšanās spēkā un darbības ilgums

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. To piemēro divus gadus no misijas sākšanas dienas.

3. Vienu gadu pēc misijas sākšanas PDK veic misijas un tās pilnvaru stratēģisku novērtējumu. Laikus pirms šā lēmuma darbības termiņa beigām veic misijas stratēģisko pārskatu.

Briselē, 2023. gada 23. janvārī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES